Dinas a Sir Abertawe

Cofnodion Cyfarfod y Grŵp Partneriaeth AoHNE Gŵyr

O bell drwy Microsoft Teams

Dydd Llun, 29 Mehefin 2020 am 2.00 pm

Yn Bresennol: P Lloyd (Cadeirydd) fu'n llywyddu

Y Cynghorwyr

M C Child	P R Hood-Williams	L James
A H Stevens		

Aelodau o'r Grŵp Llywio

J France	S Heard	S Hill
H Osborn	P Thornton	

Swyddog(ion)

Paul Meller	Strategic Planning and Natural Environment Manager
Chris Lindley	Arweinydd Tîm AoHNE Gŵyr
Mike Scott	Swyddog AoHNE Gŵyr
Jeremy Parkhouse	Swyddog Gwasanaethau Democrataidd

Ymddiheuriadau am absenoldeb
Y Cynghorydd(wyr): J P Curtice
Aelodau o'r Grŵp Llywio(wyr): R Button, James Chambers, G Howe, P Jenkins, B Parry a/ac P Tucker

---

39 Datgeliadau o fuddiannau personol a rhagfarnol.

Yn unol â'r Côd Ymddygiad a fabwysiadwyd gan Ddinas a Sir Abertawe, ni ddatganwyd unrhyw fuddiannau.

40 Cofnodion.

Penderfynwyd cymeradwyo cofnodion cyfarfod blynyddol Partneriaeth AoHNE Gŵyr a gynhaliwyd ar 2 Rhagfyr 2019 fel cofnod cywir.

41 Cynllun Rheoli AoHNE Gwyr - Y Newyddion diweddaraf.

Darparodd Chris Lindley, Arweinydd Tîm AoHNE Gŵyr, adroddiad diweddaru ynghylch cynnydd Cynllun Rheoli AoHNE Gŵyr.

Darparwyd manylion am gynnydd is-grŵp Cynllun Rheoli AoHNE Gŵyr a'r broses adolygu a'r amserlen a adolygwyd. Dywedwyd hefyd fod yr amserlen yn amlinellu'r broses a'r allbynnau sydd eu hangen i gael cynllun rheoli mabwysiedig a adolygwyd

erbyn mis Mawrth 2022 (5 mlynedd ers mabwysiadu'r un presennol) ar ôl rhywfaint o oedi oherwydd COVID-19. Roedd yr amserlen yn rhoi syniad bras o'r hyn a oedd yn ofynnol, prif weithgareddau'r is-grŵp ac roedd angen iddi ystyried cyfnodau ymgynghori statudol/cyhoeddus a chyfieithiad Cymraeg o'r cynlluniau drafft a therfynol.

Tynnwyd sylw at y ffaith bod Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) wedi darparu cyfres o setiau data/ystadegau amgylcheddol hyd at ffin yr AoHNE i bob AoHNE yng Nghymru ac wedi cyhoeddi Datganiad Ardal De orllewin Cymru. Byddai'r ddau bwynt hyn yn fuddiol i'r broses o baratoi'r cynllun rheoli ac yn ddylanwadol ar hynny.

Daethpwyd i'r casgliad y byddai'r tîm AoHNE yn ysgrifennu'n ffurfiol at CNC i ddechrau'r broses adolygu (a fyddai'n cynnwys rhagor o fanylion am yr amserlen) ac y byddem hefyd yn dechrau llunio Adroddiad Cyflwr yr AoHNE.

Penderfynwyd nodi cynnwys yr adroddiad.

42 Cyllid gan Lywodraeth Cymru a'r Bartneriaeth Tirweddau Cenedlaethol.

Cyflwynodd Arweinydd Tîm AoHNE Gŵyr adroddiad am Gyllid gan Lywodraeth Cymru a'r Bartneriaeth Tirweddau Cenedlaethol (NLP).

Yn sgil adroddiad y Grŵp Llywio ym mis Rhagfyr 2019, nodwyd y dewiswyd awdurdod Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro i gynnal tîm yr NLP, er bod gwaith i barhau â hyn wedi'i atal oherwydd pandemig COVID-19. Amlinellwyd manylion ynghylch cronfa buddsoddi cyfalaf gwerth £4.75 miliwn ar draws wyth tirwedd ddynodedig Cymru, sef y rhaglen Tirweddau Cynaliadwy, Lleoedd Cynaliadwy. Byddai AoHNE Gŵyr yn derbyn cyfraniad o £135,000 tuag at gyflawni un o'r prosiectau cyfalaf canlynol:-

- Parc Gwledig Dyffryn Clun - gwaith cyfalaf a gwelliannau i gyfleusterau ymwelwyr, llwybrau mynediad a nodweddion treftadaeth.
- Prynu offer rheoli cefn gwlad sy'n defnyddio pŵer batri.
- Gwarchodfa Natur Leol Coed yr Esgob – gwella dulliau draenio cynaliadwy a mynediad.

Trafododd y Grŵp Llywio'r canlynol: -

- Gwaith mynediad i ddarparu ar gyfer ymwelwyr ychwanegol ym Mharc Gwledig Dyffryn Clun a'r costau posib;
- Cydbwyso'r angen i ddenu rhagor o ymwelwyr a'r angen i ddiogelu'r dirwedd;
- Y problemau sy'n codi rhwng cerddwyr a beicwyr ar y llwybr beicio o fewn y Parc Gwledig a'r cynigion sy'n cael eu hystyried i wella pethau.

Penderfynwyd nodi cynnwys yr adroddiad.

43 Canllaw Dylunio AoHNE Gwyr - Diwygio'r Canllawiau Cynllunio Atodol.

Cyflwynodd Mike Scott, Swyddog AoHNE Gŵyr, adroddiad a hysbysodd y grŵp llywio ynghylch diwygio'r Canllawiau Cynllunio Statudol (CCS).

Esboniwyd, yn dilyn mabwysiadau'r Cynllun Datblygu Lleol (CDLl) ym mis Chwefror 2019, fod y Canllaw Dylunio wedi'i ddiweddaru a'i ehangu gan y Tîm Cynllunio Polisi, drwy weithio gyda Nathaniel Lichfield & Partners. Byddai'r rhifyn diweddaredig yn cynnwys adrannau newydd ar y canlynol:

- Cabanau
- Goleuadau
- Arwyddion hysbysebu

Disgwyliwyd y byddai ymgynghoriad cyhoeddus 6 wythnos yn dechrau erbyn Hydref 2020, i'w fabwysiadu fel CCS a'i gyhoeddi erbyn dechrau 2021.

Byddai mabwysiadu'r arweiniad goleuo yn y Canllaw Dylunio fel CCS yn galluogi'r Gymdeithas Awyr Dywyll Ryngwladol i ystyried cais yr awdurdod am statws Cymuned Awyr Dywyll.

Penderfynwyd nodi cynnwys yr adroddiad.

44 Y Gronfa Datblygu Cynaliadwy - Adroddiad Ariannol.

Cyflwynodd Swyddog AoHNE Gŵyr adroddiad cyllidebol cryno o Banel y Gronfa Datblygu Cynaliadwy (CDC).

Amlinellwyd bod y gyllideb CDC ar gyfer 2019/20 o £55,000 wedi'i ddynodi'n llawn, a bod yr holl arian wedi'i dalu. Cefnogwyd cyfanswm o 13 o brosiectau, gyda grantiau rhwng £150 i £12,000. Cyflwynwyd adroddiad blynyddol i Lywodraeth Cymru, a byddai'n cael ei ddosbarthu i aelodau'r Grŵp Llywio yn fuan er gwybodaeth.

Mae Llywodraeth Cymru wedi cadarnhau mai £100,000 oedd cyllideb CDC ar gyfer 2020/21.

Ar hyn o bryd roedd 7 prosiect wedi'u cymeradwyo gyda chyllid CDC ar gyfer 2020/21, a 2 gais i'w hystyried gan y Panel CDC ym mis Gorffennaf, a disgwylir 2 gais pellach ar hyn o bryd.

Caiff prosiectau eraill eu cyflwyno yn ystod 2020/21 i ddyrannu'r arian yn llawn.

Roedd ffigur y cronfeydd sydd wedi'u neilltuo'n cynnwys ffi reoli DASA sef £10,000 (10%).

Cyfanswm yr arian sydd ar gael	£ 100,000
Cronfeydd sydd wedi eu neilltuo	£ 43,170
Cronfeydd sydd heb eu neilltuo	£ 56,830
Ceisiadau sy'n cael eu hystyried gan y panel	£ 21,500

Ychwanegwyd nad oedd y gyllideb ar gyfer 2021/22 wedi'i chadarnhau, ond disgwylir iddi fod gwerth £55,000.

Penderfynwyd nodi cynnwys yr adroddiad.

45 Parc Gwledig Dyffryn Clun.

Cyflwynodd arweinydd tîm AoHNE Gŵyr adroddiad a oedd yn archwilio ymagwedd Cyngor Abertawe at reoli Parc Gwledig Dyffryn Clun.

Esboniwyd bod Cynllun Datblygu Lleol (CDLl) presennol Abertawe, a fabwysiadwyd ym mis Chwefror 2019, yn cynnwys polisi penodol (TR4) ar gyfer Parc Gwledig Dyffryn Clun. Nododd y CDLl ffin y parc gwledig a pholisi ffurfiol y cyngor ynghylch ei ddefnydd. Cafodd Dyffryn Clun ei gydnabod yn benodol hefyd yn y CDLl fel man gwyrdd sy'n strategol bwysig ac yn elfen allweddol o Rwydwaith Isadeiledd Gwyrdd y sir.

Fodd bynnag, nid oedd gan y cyngor unrhyw amcanion rheoli na chyfrifoldeb adrannol am y parc gwledig y tu hwnt i'r polisïau CDLl hyn. Yn ogystal, ni chafwyd adolygiad o Ddyffryn Clun, y Parc Gwledig, na strategaeth neu amcanion y Cyngor ar gyfer yr ardal ers astudiaeth gynllunio 1978, a gynhaliwyd dros 40 o flynyddoedd yn ôl. Felly, gwnaed penderfyniadau rheoli gan ddilyn blaenoriaethau adrannol ar wahân ac o fewn cyfyngiadau cyllidebol.

Ychwanegwyd bod materion rheoli dros y misoedd diwethaf, gan gynnwys difrod gan weithgareddau trydydd parti yn ystod cyfyngiadau COVID-19, wedi dangos bod angen gwella ymagwedd gyffredinol y cyngor at reoli'r parc gwledig. Gwnaed cynnydd felly gyda'r bwriad o ddatblygu strategaeth ar gyfer aelodau ac uwch reolwyr i ddatblygu barn glir am gyfeiriad a chyfrifoldebau yn y tymor hir.

Trafododd y Grŵp Llywio'r canlynol: -

- Problemau a achosir gan feiciau mynydd a chyfrifoldeb y cyngor o ran rheolaeth uniongyrchol o'r parc gwledig;
- Gwarchod a gwella'r amgylchedd naturiol o fewn y parc a gwella mynediad i'r cyhoedd;
- Cyfranogaeth sefydliadau partner, e.e. Cyfoeth Naturiol Cymru, wrth reoli'r parc gwledig.

Penderfynwyd nodi cynnwys yr adroddiad.

46 Parcio ar Gefn Bryn.

Adroddodd Steve Heard, is-gadeirydd y Grŵp Llywio, am nifer o ymholiadau yr oedd wedi'u derbyn gan breswylwyr lleol ynghylch y sefyllfa parcio yng Nghefn Bryn.

Cyfeiriodd at y newidiadau a wnaed ym mhen uchaf Cefn Bryn, yn benodol wrth leoli cerrig mawr gerllaw'r ffordd, a oedd yn atal mynediad i gerbydau i'r tir. Er bod hwn wedi bod yn fesur ataliol cadarnhaol, ychwanegodd fod rhai ymwelwyr wedi dewis

naill ai gyrru dros y byndio ar ochr y ffordd neu barcio ar yr ymyl, felly hoffai llywio cynnydd i ganfod ateb parhaol.

Trafododd y Grŵp Llywio'r canlynol: -

- Cynigion ar gyfer gosod cerrig mawr mewn siâp cilgant mawr o amgylch yr ardal barcio, ymestyn yr ardal â byndiau a chreu clirffordd o Gilybion i Reynoldston;
- Sicrhau bod y byndiau'n effeithiol ac yn rhwystro mynediad i gerbydau i'r tir ym mhen uchaf Cefn Bryn ac mewn mannau eraill megis yr hen orsaf bwmpio;
- Y datrysiad arfaethedig yn cael ei gynllunio gan Adran Briffyrdd Cyngor Abertawe a'r broses ymgynghori/benderfynu i gwblhau'r datrysiad;
- Yr angen i atal gwersylla dros nos, yn enwedig mewn cartrefi symudol, a oedd yn achosi erydu difrifol ym mhen uchaf Cefn Bryn;
- Datrysiadau parcio a cherdded posib;
- Mynd i'r afael â'r erydu difrifol a'r opsiynau amgen posib o ran arwynebedd;
- Y ffaith bod y cyngor yn gyfyngedig iawn o ran yr hyn y gallai ei wneud;
- Canolbwyntio ar y broblem hon er mwyn canfod ateb sy'n ymarferol ac yn gynaliadwy;
- Y cynnydd cadarnhaol a wnaed o ran cael y gwahanol sefydliadau at ei gilydd i drafod y broblem.

Eglurwyd y gallai'r is-grŵp, a sefydlwyd i symud y mater yn ei flaen, symud materion yn eu blaen pan dderbynnir y costau ar gyfer datrysiad priffyrdd arfaethedig Cyngor Abertawe yn unig.

Penderfynwyd nodi cynnwys yr adroddiad.

47 Materion Cymdeithas Gŵyr

Cyflwynwyd adroddiad ar ran Cymdeithas Gŵyr mewn perthynas â'r materion canlynol: -

1) Pryderon ac anghysondeb datblygiad a ganiateir am 28 diwrnod i werthu cynhyrchion mewn lleoliadau sensitif o fewn yr AoHNE ac effeithiau ar y dirwedd.

   Penderfynwyd trafod y eitem yn y cyfarfod nesaf a drefnir.

2) Diogelu coetiroedd, coed a gwrychoedd sensitif rhag cael eu torri'n ddiwahaniaeth yn ystod cam cynharach, cyn unrhyw ddifrod posib

   Awgrymwyd y byddai cydweithio gwell a chyflymach rhwng rheolwyr yr AoHNE ac asiantaethau eraill fel CNC yn gwella'r sefyllfa a chyfeiriwyd at enghreifftiau diweddar fel coetir Carters Ford, parcdir Fairy Hill, maes Long Acre a choetir cyfagos yn ardal Caswell.

   Cynhaliwyd trafodaethau ynghylch y canlynol: -

   - Materion ynghylch symud coed, megis cael trwydded cwympo coed;
   - Sefyllfaoedd lle nad oedd angen trwydded cwympo coed;

- Symud coed yn anghyfreithlon/gyfreithlon yn ystod y tymor nythu;
- Y sancsiynau dan sylw, yn enwedig ynghylch Gorchmynion Cadw Coed;
- Enghreifftiau a awgrymwyd â thrwyddedau/nad oedd ganddynt drwyddedau;
- Sut y gallai ymateb yn gyflymach atal coed rhag cael eu symud.

Penderfynwyd trafod y eitem yn y cyfarfod nesaf a drefnir.

3) Derbyniodd y cyngor ei gais cyntaf yn yr AoHNE am fenter Un Blaned a oedd yn cynnwys dwy annedd bosib. Ar hyn o bryd, gallai'r Cynllun Datblygu Lleol (CDLl) ganiatáu hyn, ond pe bai hwn yn cael ei gymeradwyo, ble fydd y ffin? Fe'i heithriwyd yn wreiddiol yn nrafft terfynol y CDLl ond fe'i newidiwyd yn y fersiwn derfynol a gymeradwywyd.

Penderfynwyd gohirio'r eitem gan ei bod yn gais cynllunio byw.

48 Cyfyngiadau COVID-19 ac Ymddygiad Ymwelwyr.

Cyflwynwyd adroddiad ar ran James Chambers a Roger Button ynglŷn â chyfyngiadau COVID-19 ac ymddygiad ymwelwyr.

Amlinellwyd bod Gŵyr fel lle chwarae i'r rhai oedd eisiau mynd allan wrth i'r cyfyngiadau symud gael eu llacio ac anawsterau â mynd ar wyliau dramor oherwydd mesurau cwarantin a diffyg rheolaethau lleol. Yn ystod yr wythnosau diwethaf, mae pobl wedi taflu swm sylweddol o sbwriel i wrychoedd a thraethau yn ardal Gŵyr, ac wedi parcio yno'n ddifeddwl a gadael carthion yn gyhoeddus, yn enwedig lle'r oedd meysydd parcio ar agor ond roedd toiledau ar gau. Y bobl o’r tu allan i’r ardal oedd yn gyfrifol am hyn yn bennaf, yn groes i gyfyngiadau teithio'r pandemig, a oedd wedi cynyddu'r risg o groesheintio/halogi a llai o fynediad ar gyfer ymatebwyr brys i gymunedau lleol.

Ceisiwyd rhoi mesurau ar waith a fyddai'n helpu i gyfyngu ar y difrod a'r fandaliaeth bosib o'r amgylchedd yn yr AoHNE ac i wella diogelwch ei chymunedau yn ystod y cyfnod lle mae'r pandemig ar led.

Roedd y trafodaethau'n ymwneud â'r canlynol: -

- Y ffaith bod rhai toiledau cyhoeddus wedi ailagor, sy'n lleddfu rhai o'r materion a godwyd;
- Yr angen am well rheolaeth a phlismona i atal sefyllfaoedd tebyg i'r rheini a ddigwyddodd ym Mae Langland;
- Defnyddio gorfodi pan fydd unigolion yn mynd gam yn rhy bell;
- Yr anhawster o ran agor toiledau cyhoeddus/atal lledaeniad pellach COVID-19;
- Mynd i'r afael â'r ymwelwyr niferus â safleoedd penodol ym mhenrhyn Gŵyr yn ystod y cyfnod, yr oedd rhai ohonynt wedi teithio pellteroedd hir, a'r anhawster wrth plismona eu symudiadau.

Penderfynwyd nodi cynnwys yr adroddiad.

Daeth y cyfarfod I ben am 3.15 pm

Chair